

Arkivsaknr:	2017/586
Arkivkode:	
Saksbehandler:	Marianne Stranden

Saksgang

Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

15.06.2017
27.06.2017

Tertialrapport 1/2017 Ordinær virksomhet

Rådmannens forslag til vedtak:

1. HA 2 Oppvekst øker utgiftsrammen med kr 160 000 til morsmålassistent ved Inndyr skole. Tiltaket finansieres ved midler til Flykningetjenesten som normalt settes på HA 3 Helse og sosial. HA 3 Helse og sosial reduserer dermed utgiftsrammen med kr 160 000.
2. HA 2 Oppvekst øker utgiftsrammen med kr 220 000 til fagarbeider jfr. barn med spesielle behov. Tiltaket finansieres ved ledige lønnsmidler fra HA 3 Helse og sosial. HA 3 Helse og sosial reduserer dermed utgiftsrammen med kr 220 000.
3. HA 3 Pleie og omsorg øker utgiftsrammen med 600 000 til styrking av hjemmebaserte tjenester. Tiltaket finansieres ved bruk av disposisjonsfond på HA 9 kommunal finansiering.
4. HA 4 Eiendom øker utgiftsrammen med kr 800 000 til vedlikehold av kommunale bygg. Tiltaket finansieres ved bruk av disposisjonsfond på HA 9 kommunal finansiering.
5. HA 6 Drift og vedlikehold øker utgiftsrammen med kr 200 000 jfr. ny kontrakt på brøyting. Tiltaket finansieres ved bruk av disposisjonsfond på HA 9 kommunal finansiering.
6. HA 8 Finansielle transaksjoner øker utgiftsrammen med 4,85 mnok til slutføring av prosjektet digital infrastruktur. Ansvarsområdet øker også inntektsrammen kr 3,435 mnok i refusjon fra Fylkeskommunen. Resterende 1,415 mnok finansieres ved bruk av disposisjonsfond på HA 9 kommunal finansiering.

Vedlegg

- 1 Søknad om driftstøtte fra Kigok
- 2 Søknad om driftsstøtte fra Gildeskål næringsforum

Bakgrunn for saken:

I «Forskrift om årsbudsjett (for kommuner og fylkeskommuner)» står det i § 11: «Det skal foretas endringer i årsbudsjettet når dette anses påkrevd. Kommunestyret eller fylkestinget skal selv foreta de nødvendige endringer i årsbudsjettet.»

I det videre redegjøres det for status økonomi pr 1. tertial, for hvert ansvarsområde, både med hensyn til de utfordringer kommunen står ovenfor og behovet for budsjettendringer.

Vurdering:

Da budsjett for 2017 ble laget var det i tråd med de rammene kommunestyret tidligere hadde vedtatt, korrigert for lønnsvekst og tiltak som er vedtatt i løpet av siste år. Konsekvensen av dette var at rammene for virksomhetenes drift er på et absolutt minimum med en drift på en svært stram line. Generelt øker risikoen for budsjettoverskridelse når rammene ikke inneholder reserver. Rådmannen gjorde dette for å vise hvor lave budsjetter det er faglig forsvarlig å ha. Det ble altså ikke tatt høyde for virksomhetsspesifikk risiko da budsjettet ble laget. Rådmannen sa i forbindelse med budsjettsaken at dersom en situasjon oppstår i løpet av driftsåret vil rådmannen fremme sak om tilleggsbevilgning for å løse den aktuelle situasjonen.

Dette var rådmannens første ledd i arbeidet mot å få alle faste driftsutgifter til å bli finansiert av faste driftsinntekter. Rådmannen la fram et budsjett hvor bruk av disposisjonsfond kun var 1,75 (mot 12,4 året før). Under den politiske behandling av budsjettet ble det valgt inn tiltak som ble finansiert av disposisjonsfond. Etter endt behandling ble bruk av disposisjonsfond 4,3 mnok.

Disposisjonsfond som finansieringsform er risikabelt. De siste årene har vi bygget opp fond, noe som rådmannen også har anbefalt. Men hvis disposisjonsfond brukes til å dekke faste utgifter som går over år vil det gradvis tappes. Spesielt hvis finansavkastningen uteblir. Målet er at vi på sikt skal greie oss helt uten bruk av disposisjonsfond i driften, men på nåværende tidspunkt finnes ingen annen finansieringsform for de største budsjettendringene som fremmes i denne sak. Rådmannen vil gjennom året forsøke å finne andre finansieringsformer slik at vi kan redusere bruken av disposisjonsfond i budsjettet.

For noen av ansvarsområdene viser forbruksprosenten avvik i forhold til normalt forbruk pr 30.04. Etter gjennomgang av alle områder ser vi at avvikene for det meste oppstår som følge av skjev periodisering av inntekter og utgifter. Det vil si at det enkelte utgifts- og inntektsposter påløper og mottas på ulike tidspunkt noe som gir forholdsvis store utslag på forbruksprosenten da disse utgiftene og inntektene ikke blir bokført i «riktig» periode. Det er likevel for enkelte områder reelle avvik som vil bli kommentert særskilt nedenfor.

Nedenfor gis en kort beskrivelse av status økonomi pr 30.04 og forslag om regulering/omdisponering av midler mellom enkelte hovedansvar.

Hovedansvar 1 – Politisk virksomhet

Politisk virksomhet holder normal aktivitet sett i forhold til forbruksprosent på denne tiden av året.

Hovedansvar 2 - Oppvekst

Lønnsutgiftene er noe høyere enn prognosene skal tilsi på denne tiden av året. Det skyldes vikarutgifter i forbindelse med sykefravær og lærere i videreutdanning. Disse utgiftene vil kompenseres i løpet av året med refusjon sykefravær og refusjon fra staten til videreutdanning lærere.

Øvrige driftsutgifter er lavere enn normal forbruksprosent. Her vil utgiftene i stor grad bli belastet ved oppstart nytt skole – og barnehageår. Utgifter til reiser vedrørende videreutdanning og Ungdomstrinn i utvikling er noe høyt, men dette er utgifter som dekkes av bundne fondsmidler og refusjon fra staten.

Det er tilsatt 50 % stilling som morsmålsassistent ved Inndyr skole. Lønnsutgifter bør dekkes av midler fra staten til flykningetjenesten. Midlene budsjetteres og inntektsføres vanligvis på hovedansvar 3 Helse og sosial. Dette medfører en budsjettregulering mellom HA3 Helse og sosial og HA 2 Oppvekst på kr 160 000 i 2017.

Inndyr barnehage må tilføres en 100 % fagarbeider jfr. barn med spesielle behov. Dette må budsjettreguleres fra 15.08.17 med kr. 527.000 inkl. sosiale utgifter. For budsjettåret 2017 utgjør dette kr. 220 000. Rådmannen foreslår å finansiere dette med lønnsmidler fra HA 3 Helse og sosial som frigjøres grunnet vakanse i stillingen som barnevernskonsulent som det står beskrevet om under HA 3 Helse og sosial.

Hovedansvar 3 – Helse og sosial

Kommunalsjef for Helse og sosial inkludert NAV sa opp sin stilling med umiddelbar virkning fra 31. januar 2017. Det pågår nå en prosess der organiseringen av tjenesten drøftes med aktuelle interessenter. Det vurderes ulike former for organisering, men det er for tidlig å si om det medfører innsparinger. Stillingen står på nåværende tidspunkt vakant og vil gjøre det til en endelig avgjørelse er tatt.

Lønnsutgiftene til barnevernstjenesten er noe lavere enn budsjett. Det skyldes vakanse i stilling som barnevernsterapeut. Stillingen ble besatt i mai. Rådmannen foreslår å benytte disse ubrukke lønnsmidlene til å finansiere stillingen på Inndyr barnehage som det står beskrevet om under HA 2 Oppvekst.

I løpet av sommeren/høsten vil det utføres en intern gjennomgang av budsjettet til flykningetjenesten. Det vil vurderes om midler skal spres til andre hovedansvarsområder for bedre utnyttelse av midlene. Dette vil rådmannen komme tilbake til i tertialrapport 2/2017.

Hovedansvar 3 – NAV

Behovet for økonomisk sosialhjelp vil variere fra periode til periode. Det er overforbruk på økonomisk sosialhjelp. Etter vedtak i kommunestyret 16.05.2017 skal Nav sende internt refusjonskrav til Flykningetjenesten for dekking av utgifter til flykninger som er innenfor 5-års regelen. Dette vil ikke innebære økte utgifter, men at utgiftene belastes riktig budsjettet.

Hovedansvar 3 – Pleie og omsorg

Sakene om økonomisk ansvar for ressurskrevende brukere som har bodd på institusjon og nå bosatt i egne leiligheter i bofellesskap i Ålesund og Sandefjord kommune og mottar helse- og omsorgstjenester der, er fortsatt uavklart. Denne saken rapporteres særskilt til kommunestyret i egen sak med budsjettregulering.

I forbindelse med prosjektet fortettet omsorg og service ble det vedtatt en dreining av tjenestetilbudet i pleie og omsorg fra institusjon til mer bruk av hjemmebaserte tjenester. Det ble i mai 2016 opprettet aktiv nattevakt i Åpen omsorg Fastlandssonen og fra november 2016 var det på plass hvilende nattevakt ved Sandhornøy eldresenter. Erfaringene med styrking av tjenestetilbudet på natt er udelt positive, men vi erfarer at kun styrking av hjemmetjenestene på nattestid ikke er tilstrekkelig.

Vedtak i kommunestyre i sak 2016/972 den 15.12.2016 ble at punktene 8, 9, 10 og 11 skulle utredes i ny sak til første møte i levekårsutvalget i 2017. Saken ble utsatt med ønske om å ta opp saken igjen i forbindelse med tertialrapporteringen.

For styrking av hjemmebaserte tjenester og for å fylle lovkrav og ivaretagelse av medarbeidere foreslås følgende:

- Styrke hjemmetjenesten på aftenvakt og i helger med en ansatt. Dette tilsvarer 1,9 årsverk som er kostnadsberegnet til 1,29 mnok.
- Personale tilstede hele døgnet på Nygårdsjøen eldresenter. Det tilsvarer 0,2 årsverk som er kostnadsberegnet til 0,125 mnok.
- Øke grunnbemanningen i Åpen omsorg øyene. Det tilsvarer 0,25 årsverk som er kostnadsberegnet til 0,105 mnok.

Års virkningen av tiltakene er samlet 1,52 mnok. Tiltakene kan iverksettes fra høsten 2017 noe som medfører en rammeøkning i 2017 på 0,6 mnok.

Hovedansvar 4 – Teknisk

Det er ansatt ny teknisk sjef som tiltrer sin stilling i august måned. Stillingen har vært besatt ved konstituering av egne ansatte. Stillingen som landbruksforvalter har dermed stått vakant. For å nå ut til flest mulig potensielle søkere ble det gjort en omfattende rekrutteringsprosess til stillingen som teknisk sjef. Disse utgiftene kom på 0,226 mnok og er en engangsutgift. Avdelingen vil fra høsten ha en ansatt i fødselspermisjon. Lønnsutgiftene som spares vil brukes til å dekke opp for utgiftene til rekruttering.

Hovedansvar 4 – Eiendom

Det er stort vedlikeholdsetterslep på kommunale bygg. I tillegg dukker det opp uforutsette behov i løpet av årene som må rettes opp.

Vi står ovenfor følgende utfordringer på HA 4 Eiendom:

- Gammelt avvik etter eltilsyn på Sandhornøy oppvekstsenter er nå lukket. Det medførte en engangsutgift på ca kr 80.000. Dette utgjør hele vedlikeholdsbudsjettet. Må også lukke avvik på lyd miljø i barnehagen.
- Varmepumpehuset har et budsjett på kr 17.000 til vedlikehold. I vår ble det installert varmt vann for bedre renhold og vask av anlegget. Dette kostet kr 47.000. Det er ellers stort behov for en overhaling av varmpumpe. Dette anslås å koste kr 200.000.

Installering av vaskeanlegg til kr 100.000 vil gi oss et komplett anlegg og muligheter for bedre vedlikehold. Det er også behov for oppfylling av ammoniakk for kr 20.000.

- Det er montert ny stoppekran og uttak av spylevann i sjøvannspumpehuset for kr 32 000. I tillegg må det utføres service på den ene pumpa for kr 25 000. Budsjettet er på kr 30 000 og vi har en inngått serviceavtale på ca kr 8.000/år.
- På Gibos har det vært mange ekstra utgifter i år. Det skyldes driftsavbrudd som det har vært påkrevd å utbedre umiddelbart. Det er også flere behov for utskifting/vedlikehold som bør tas i år. Hittil har følgende ekstraordinære utgifter påløpt:
 - deler elkjelen kr 23 000
 - skifte av nødlis kr 235 000 (markeringslys og ledekurs m/garanti)
 - nytt hovedkort og pumpe på en av vannkjølerne + arbeid, kr 48 000
 - Multikulde, full gjennomgang av kjølinga på kjøkkenet (+likkjølinga), kr 84 000
 - nytt hovedkort elkjelen kr 29.000
 - to fyllinger av oljetank pga feil med anlegget, kr 56 000
 - Behov for å skifte låsemekanisme på vinduer: kr 50 000 + skifte 5 vindu (fra 1971) kr 60 000
 - Renhold og montering av håndtørre på toalettene for å få bort bruken av tørkepapir kr 40 000.
 - Nytt gulv på Nygårdsjøen barnehage er kjøpt til kr 30 000
- Gildeskål Eiendom satte i 2015 i gang arbeid med å få nytt lydanlegg i kulturhuset. Utgiftene vil komme i løpet av 2017 og er omtrent kr 45 000.
- Sommervedlikehold av bygg utendørs. Gibos, Inndyr barnehage og Inndyr skole skulle vær malt. Dette arbeidet kan utføres av ungdommer til kr 43 000.

Rådmannen varslar herved om et ventet overforbruk på vedlikehold på ca 0,8 mnok i 2017 og mener at HA 4 eiendom bør få tilført 0,8 mnok finansiert av disposisjonsfondet.

Hovedansvar 5 – Kultur

På kultur ligger utgiftene lavere enn budsjett på nåværende tidspunkt. Ny kulturskolerektor i 20 % stilling ble tilsatt 19. mai. Det ventes mer aktivitet på kultursiden utover høsten.

Hovedansvar 6 – VAR

Det har vært og er nødvendig å henge med i den digitale utviklinga for å ha god styring og for å lette arbeidet i felt. Det er gjort innkjøp av ny datamodul Gemini Powel som gjør at kart med oversikt over ledninger og kummer er tilgjengelig online. Ny pc og nettbrett kan da tas med ut i felt. Det er også bestilt ny modul til KOMTEK Slamtømmer Felt. Denne er nødvendig for å kunne motta data fra septikbil, data og bilder fra den enkelte kum – nødvendig for å ha oversikt og kontroll. Anbud på septiktømming legges ut i år og da vil vi kreve at tilbyder har utstyr for dette i egen bil.

Hovedansvar 6 – Drift og vedlikehold

Det er overforbruket på vintervedlikehold veier. Her er 70 % av budsjettet allerede brukt. Det skal gjennomføres ny anbudsrunde før høsten, og vi kan anta at prisene på beredskap stiger. Gjenstående budsjettmidler vil trolig akkurat dekke beredskap i høst dersom vi får samme priser som sist. I tillegg må vi påregne noe behov for brøyting/strøing før årsskiftet. Budsjett

til HA 6 drift og vedlikehold bør anslagsvis økes med kr 200.000 finansiert med disposisjonsfond.

Utbedring av kaia i Ertenvåg er stort sett ferdig. Omtrent 27 % av budsjettpost vedlikehold havner gjenstår etter utbedringen av kaia i Ertenvåg.

Hovedansvar 7– Økonomi og administrasjon/Plan og utvikling

Alle inntektene og utgiftene på dette hovedansvarsområdet påløper som normalt på denne tiden av året, foruten juridisk bistand. Budsjettet bruk av juridisk bistand er allerede brukt opp og vi vet at det pågår krevende saker som vil kreve juridisk bistand i løpet av året.

Stillingen som assisterende rådmann er avviklet. Stillingen som kommunalsjef for HA3 Helse og sosial står vakant i påvente av en eventuell omorganisering. Samlet vil besparelsene kunne dekke opp for økt bruk av juridisk bistand i løpet av året.

Hovedansvar 8 – Finansielle transaksjoner

Digital infrastruktur skulle etter planen være ferdig i 2016. Prosjektet ble ikke ferdig før året var omme. Utgiftene og inntektene som gjensto må derfor legges inn i årets budsjett. Dette rapporterte rådmannen om da årsregnskapet ble lagt fram for kommunestyret 16.05.2017 i sak 12/17. Totale utgifter som gjenstår i prosjektet er 4,85 mnok. Fylkeskommunen har også gitt tilsagn på refusjon på inntil kr 3,435 mnok. Resterende 1,415 mnok finansieres ved bruk av disposisjonsfond.

Renter og avdrag på lån føres også på HA 8. Utviklingen i låneporteføljen legges fram til kommunestyret i egen rapport.

Renterisiko:

Gildeskål kommune har følgende låneportefølje på nåværende tidspunkt:

Låneinstitusjon	Lånets formål	Gjeld 30.04	Rente 30.04	Selvfinansierende lån
Kommunalbanken	Investeringer 2015	14 200 000	1,60 %	9,9 mnok
Kommunalbanken	Hovedplan vann	15 959 040	1,64 %	16,2 mnok
Klp	Investeringer 2016	17 760 625	1,66 %	7,7 mnok
Klp	Refinansiering	43 028 507	1,85 %	
Klp	Gibos	61 715 510	3,60 %*	
Klp	Inndyr skole	50 856 000	1,85 %	
Husbanken	Serielån	25 339 363	1,62 %	
Sum		228 859 045		33,8 mnok

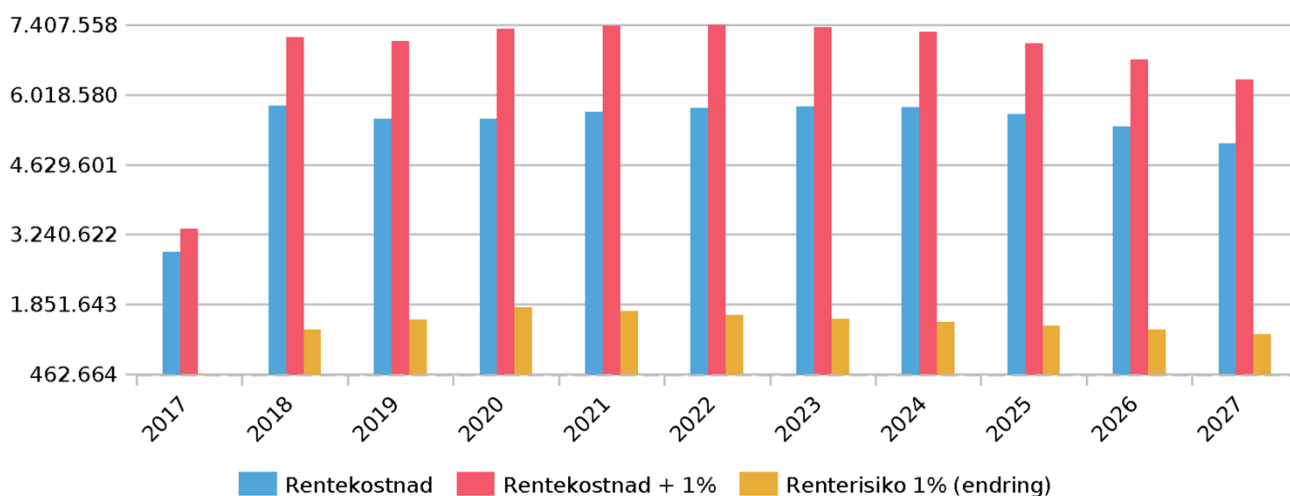
*Fastrente til 2019

Rådmannen har utført en analyse av renterisikoen med den porteføljen vi har i dag. Analysen tar ikke høyde for framtidige investeringer. Analysen inneholder lånene i kommunalbanken og KLP, den tar altså ikke høyde for lån til videre utlån i Husbanken.

Tabellen og grafen nedenfor viser endring i rentekostnader på porteføljen ved en parallell forhøyning av hele rentekurven med 100 bp (1%).

Periode	Rentekostnad	Rentekostnad +1 %	Andel økning renterisiko 1%
2017	2.893.791	3.356.455	462.664
2018	5.806.584	7.160.596	1.354.012
2019	5.550.338	7.092.259	1.541.921
2020	5.544.959	7.339.345	1.794.386
2021	5.677.033	7.395.531	1.718.499
2022	5.766.113	7.407.559	1.641.446
2023	5.793.672	7.360.219	1.566.546
2024	5.774.480	7.272.448	1.497.968
2025	5.629.714	7.050.226	1.420.511
2026	5.384.384	6.727.449	1.343.066
2027	5.057.234	6.319.416	1.262.182

Denne endringen med 100 bp (1%) vil potensielt medføre 462.664 kr høyere rentekostnad for inneværende år, og inntil totalt 15.603.201 kr over de 10 kommende årene.

Hovedansvar 9 – Kommunal finansiering

På dette ansvarsområdet ligger skatt og rammetilskudd. De siste prognosene fra KS sier at Gildeskål kommune skal få 96,1 mnok i rammetilskudd og 49,4 mnok i skatteinntekter. Vi har budsjettert med henholdsvis 97 og 49,2 mnok. Det betyr at vi samlet har budsjettert med 0,7 mnok mer i inntekter enn hva prognosene sier på nåværende tidspunkt. Dette kan endres i løpet av året. Mot slutten av året kommer også inntektsutjevningen (skatteutjevningen). Rådmannen vil derfor ikke foreslå å endre budsjettet på nåværende tidspunkt.

Avkastning på finansielle instrumenter føres også på HA 9. Utviklingen i porteføljen legges fram til kommunestyret i egen rapport.

Søknad om driftsstøtte fra eksterne som ikke er budsjettert (søknader er vedlagt):

- Kunnskapssentret i Gildeskål (KIG) og drift av Opplæringskontoret for fiskerifag for midtre Nordland (OKFM) har søk om 0,150 mnok i driftsstøtte til drift av studiesenteret for 2017.
- Gildeskål næringsforum har søkt om kr 35 000 i økonomisk støtte til drift. Tidligere år er det søkt og innvilget kr 25 000 fra kommunen. Kommunen har budsjettert med på kr 25 000 til dette formål. Begrunnelsen for økningen i støtte er at forumet fikk 64 622 kr i underskudd i 2016.

Med bakgrunn i de budsjettutfordringene kommunen står overfor anbefaler rådmannen ikke å innvilge søknaden fra KIG. Når det kommer til søknaden fra Gildeskål næringsforum anbefaler rådmannen å fortsette å støtte forumet med kr 25 000. Disse utgiftene er allerede budsjettert og finansiert med konsesjonsavgiftsfondet. Rådmannen anbefaler forumet å finne andre måter å dekke inn underskuddet på.

Konklusjon

Etter at regnskapet pr 30.04.2017 er gjennomgått og prognosene framover er hensyntatt er det behov for å gjøre følgende endringer i inntekts og utgiftsrammen til følgende hovedansvarsområder:

Rammeendring	Utgift		Inntekt	
	Økning	Reduksjon	Økning	Reduksjon
HA 2 Oppvekst	Kr 160 000 (a) Kr 220 000 (b)			
HA 3 H&S		Kr 160 000 (a) Kr 220 000 (b)		
HA 3 PLO	Kr 600 000 (c)			
HA 4 Eiendom	Kr 800 000 (d)			
HA 6 D&V	Kr 200 000 (e)			
HA 8 Finansielle transaksjoner	Kr 4 850 000 (f)		Kr 3 435 000 (f)	
HA 9 Kommunal finansiering			Kr 600 000 (c) Kr 800 000 (d) Kr 200 000 (e) Kr 1 415 000 (f)	
SUM	Kr 6 830 000	Kr 380 000	Kr 6 450 000	

*Lik bokstav i parentes bak beløpene betyr at de de tilhører samme tiltak.